

Szerepek a barátságban

„A játszótársam, mondd, akarsz-e lenni?”

**Kompetenciaterület:
Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák**

4. évfolyam

Programcsomag: Én és a másik

A modul szerzője: Lissai Katalin

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	9-10 évesek
Ajánlott időkeret	2 × 45 perc
A modul közvetlen célja	A gyerekek a játékok során különböző szerepeket ismerjenek meg, mesélik el, melyik szituációban hogyan érezték magukat; az irányító, irányított és egyenrangú szerepkör megismerése, megtapasztalása
A modul témái, tartalma	Témák: Kommunikáció: megértés, nem verbális jelzések Kapcsolatok: barátság, egyenrangúság Tartalom: Kooperatív játékok, mozgás, metakommunikáció, új nyelv kitalálása – kódolt üzenetek küldése.
Megelőző tapasztalat	<i>Szerepem a barátságban</i> (szkb104_06)
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Társas kompetenciák: együttműködés, kommunikatív készségek – figyelem, önkifejezés, kompromisszumkészség A szociális kompetenciákhoz szükséges kognitív készségek: kreativitás
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz: Dráma (nem verbális kommunikációs játékok), Magyar nyelv és irodalom (szövegértés, írásbeli és szóbeli szövegalkotás fejlesztése, gondolatok, érzések mások számára érthető megfogalmazása szóban és írásban), Ember és társadalom (kritikai gondolkodás, önálló vélemény megfogalmazása eseményekről, emberi kapcsolatokról), Vizuális kultúra (elmutogatott tárgyak vizuális megjelenítése) A tantárgyakhoz: dráma, rajz, magyar nyelv és irodalom A modulokhoz: <i>Szerepem a barátságban</i> (szkb104_06), <i>Játék – közösség – önismeret</i> (szkb103_13), <i>Közösségi szerepek</i> (szkb103_04)
Támogató rendszer	<i>Játssz velem! 111 játék mindenkorra, minden korra.</i> Ec-Pec könyvek. Szerk.: Pethő Melinda <i>Személyiségfejlesztő játékok.</i> Altern füzetek. Összeállította: Ormai Vera

Módszertani ajánlás

Tér, terem elrendezése

A kocsikázós játékhoz (II/c C) az osztályban ki kell alakítani egy útvonalat, amelyen a párok közlekedhetnek. Szemből is jöhetnek, előzni is lehet, tehát úgy kell kialakítani a teret, hogy két pár elférjen egymás mellett. A cédulákat (II/c A) az előkészületeknek és a terem adottságainak megfelelően készítse el a pedagógus.

Csoportok

A modul során a gyerekek sokszor dolgoznak párban, illetve négyfős csoportban. Kialakításuk történhet a gyerekek közti szimpátia alapján, véletlenszerűen, de irányítottan is.

Az egyes tevékenységek szervezésével kapcsolatos javaslatok

Nagyon fontos, hogy a játékok során minden gyereknek legyen lehetősége kipróbálni a különböző szerepeket (irányító, irányított). A „kocsikázós” játék sokkal izgalmasabb, ha az utas becsukja a szemét, de ha nincs kellő bizalom a párok között, ezt ne erőltessük.

A tartalommal összefüggő differenciálási javaslat

A differenciálásra igen sok lehetőséget kínálnak a modul céljában megfogalmazott törekvések. Fontos, hogy az erős szociális penetranciájú gyerekek, a „vezéregyéniségek” ebben a gyakorlatsorban alárendelt szerepeket töltsenek be, és az általában modellkövetők kapják az irányító szerepet.

Speciális javaslatok az értékeléssel kapcsolatban

Az értékelés nagy része a csoporttagoktól vagy az osztálytól érkezik. A feladatok, játékok megbeszélése lehetőséget teremt az érvek egyeztetésére, a feladatmegoldáskor tapasztalt érzelmek kifejezésére. Amikor pedig arról van szó, hogy milyen volt az egyes gyerekeknek átélniük a különböző szerepeket, akkor a tanár megkülönböztetett figyelemmel kísérje a „rendszerint vezérek” és a „rendszerint alattvalók” beszámolóját. A figyelem mellett nagy tapintatra is szükség van; el kell kerülni, hogy a tanár ezt a helyzetet kihasználva például a vezér „fejére olvassa” esetleges erőszakosságát. A tanár elégedjen meg azzal, hogy a vezér átélte az alattvaló szerepét, és ne kommentálja azt. Az általában irányított helyzetben lévő gyerekeket pedig erősítse meg abban, hogy milyen jól tudtak (ha így volt) vezetni.

A modul mellékletei

Tanári segédletek

P1 – Mi a szabály?

P2 – A királynő parancsára

P3 – Cédulák

P4 – Egyszerű képek

Tanulói segédletek

D1 – Titkosírás kódrendszer